

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Basın özgürlüğü, demokratik toplum olmanın temel gereklerindendir. Ancak uluslararası raporlar ve çok sayıda insan hakları kurumunun verileri, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğüne yönelik ihlallerin son yıllarda istikrarlı biçimde artış gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu noktada, Sınır Tanımayan Gazeteciler'in 2025 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre Türkiye 180 ülke arasında 159'uncu sırada yer almıştır. İlgili endeksin 2002 verilerinde Türkiye 99'uncu sıradayken, 2016'dan itibaren sıralamada belirgin bir gerileme yaşanmıştır.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin 1 Ocak 2026 tarihinde yayımladığı 2025 yılı raporuna göre ise,

- 2025 yılında en az 127 gazeteci gözaltına alınmış, 40'ı tutuklanmış,
- 42 gazeteci kötü muameleye maruz kalmış, 22 gazeteci tehdit edilmiştir,
- 48 gazeteci haber takibi sırasında kolluk tarafından engellenmiştir,
- 113 gazeteci hakkında soruşturma açılmış, bunların 88'i davaya dönüşmüştür,
- 259 dava dosyasında 257 gazeteciye toplam 62 yıl 3 ay 29 gün hapis ve 244.900 TL adli para cezası verilmiştir.

Ayrıca 2025 yılı boyunca 113 internet sitesine, 464 haber URL'sine ve 5.418 sosyal medya içeriğine ve kullanıcıya erişim engeli getirilmiştir.

Ocak 2026 verilerine göre ise 14 gazeteci gözaltına alınmış, 3 gazeteci tutuklanmış, 3 gazeteci tehdit edilmiş, 22 gazetecinin haber takibi engellenmiş; 3 internet sitesi kapatılmış, 23 habere erişim engeli getirilmiş ve 458 sosyal medya hesabı/içeriği sansürlenmiştir. 3 Şubat 2026 itibarıyla cezaevlerinde bulunan gazeteci sayısının 26 olduğu belirtilmiştir.

Türkiye hapishanelerindeki gazetecilerden birisi de 19 Şubat günü gözaltına alınıp “Cumhurbaşkanına alenen hakaret” suç isnadıyla tutuklanan Alican Uludağ’dır. Gazeteci hakkında sanal medya hesabından bir habere ve habere konu olaya dair eleştirel bir yorum yapması sebebiyle, kişiler üzerinde sallanan bir kılıç misyonu biçilen, TCK 301, TCK 299 ve TCK 217/A kapsamında soruşturma başlatılmış, daha sonra Uludağ’ın çok sayıda sanal medya paylaşımı “suç” kapsamına alınarak hakkında kovuşturma başlatılmıştır.

Halbuki bilindiği üzere AİHM’in Vedat Şorli kararı ile özce, TCK 299. maddesindeki düzenlemenin meşru olmadığı belirtilmiştir. Ayrıca bir devletin, cumhurbaşkanının itibarını korumayı amaçladığında, cumhurbaşkanı hakkında görüş beyan etme ve haber verme hakkı konusunda kendisine herhangi bir imtiyaz ya da özel bir yasal koruma sunamayacağı aktarılmıştır.

Demokratik bir toplum olmanın temel gereklerinden olan düşünce, ifade ve basın özgürlüğü görüldüğü üzere uzun yıllardır istikrarlı bir şekilde ihlal edilmektedir. Bu noktada en büyük mağduriyeti ise halkın haber alma hakkını kullanmasında aracı rol üstlenen gazeteciler yaşamaktadır.

Bu bağlamda;

41790

1. 2025 ve 2026 yıllarında gazeteciler hakkında başlatılan soruşturma ve kovuşturma sayısı kaçtır? Bu dosyaların kaç TCK 299, 301 ve 217/A kapsamındadır?
2. 2025 ve 2026 yıllarında gazeteciler hakkında verilen tutuklama kararlarının sayısı kaçtır? Bu tutuklama kararlarında isnat edilen suçlar nelerdir?
3. 3 Şubat 2026 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında bulunan 26 gazetecinin isnat edilen suç türlerine göre dağılımı nedir?
4. 2025 ve 2026 yıllarında gazetecilere verilen toplam hapis ve adli para cezalarının suç türlerine göre dağılımı nedir?
5. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Vedat Şorli kararı uyarınca TCK 299'un yeniden düzenlenmesine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir değerlendirme veya çalışma var mıdır?
6. Gazetecilerin tutuklanmasının "ölçülülük" ve "son çare" ilkeleri bakımından değerlendirilmesine ilişkin Bakanlığınızın özel bir uygulama veya izleme mekanizması bulunmakta mıdır?